

Varant Kılavuzu Bölüm 8: Vega ve Oynaklık

Vega ve Oynaklık

Oynaklık kaçınılmaz bir olgudur ve varant alım satımının ayrılmaz bir parçasıdır. Oynaklık, varant fiyatında ana belirleyici faktördür ve sürekli değişebilir.

Varant alım satımında oynaklık, belirli bir zaman aralığında dayanak varlık fiyatının ne kadar dalgalandığının göstergesidir. Oynaklık, dayanak varlık fiyatının yönünü ölçmez; sadece dalgalanmaların büyüklüğünü ölçer. Dayanak varlığın dalgalanma fiyat aralığı ne kadar genişse, varant fiyatı da o kadar yüksek olur. Oynaklık ve varant fiyatı arasındaki bu ilişki oldukça açıktır; dayanağın fiyatındaki dalgalanmalar ne kadar büyükse, ALIM varantları için dayanak fiyatının kullanım fiyatını aşma olasılığı o kadar yüksektir. Benzer şekilde, dayanak fiyatındaki yüksek dalgalanma, SATIM varantlarında dayanak fiyatının kullanım fiyatının altına inebilmesi olasılığını artırır. Ancak, oynaklığın fazla olması varantlarda kazanç sağlanacağını garanti etmez. Keskin dalgalanmalar aynı zamanda dayanak fiyatının ters yönde hareket edip varantın çok zararda hale geçme olasılığını da artırır.

Varant traderları oynaklığı tarihsel, içsel ve geleceğe dönük oynaklık olarak ayırt ederler. Tarihsel oynaklık geçmişteki fiyat verilerine dayanırken, içsel oynaklık mevcut opsiyon veya opsiyon benzeri finansal ürünlerin fiyatlarından belirlenen oynaklıktır. İçsel oynaklık, varantların fiyatlandırılmasında çok önemlidir. Dayanak varlığın spot fiyatının dışında oynaklık, varantların değerini etkileyen en önemli faktördür.

Vega Göstergesi

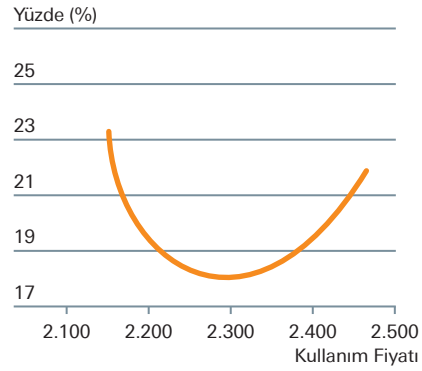
Vega; içsel oynaklıktaki dalgalanmaların varant fiyatına etkisini yansıtan göstergedir. Vega, dayanak varlığın içsel oynaklığında meydana gelen yüzde birlik (yüz baz puanlık) bir değişiklikte varant fiyatının ne kadar değişeceğini gösterir. 0,30'luk vega, dayanak varlığın fiyatındaki oynaklığın yüzde birlik bir değişimde, dönüşüm oranıyla hesaplandığında varantın değeri 0,30 TL yükselir/düşer demektir. 0,5 TL'den işlem gören bir varanta bakalım ve dönüşüm oranı 10:1 olsun. İçsel oynaklıktaki yüzde birlik yükselişte varant fiyatı 0,03 TL artışla 0,53 TL'ye yükselecektir.

Önemli Uyarı

İşbu belge sadece bilgilendirme amaçlıdır ve Deutsche Bank AG ve herhangi bir iştiraki ("DB") için bir hukuki yükümlülük doğurmamaktadır. Bu belge, herhangi bir işleme girişimi için bir teklif, teklif daveti, tavsiye veya benzer nitelikte değildir. Burada anlatılan işlem veya ürünler, tüm yatırımcılar için uygun olmayabilir. Herhangi bir işleme girişimden önce, işlemi tamamen anlamış olduğunuzdan emin olmalısınız. İşlemin niteliği ve riskleri ile finansal araçların türleri de dahil olmak üzere kendi amaçlarınız ve içinde bulunduğunuz koşullar ışığında işlemin uygunluğunu bağımsız şekilde değerlendirmeli ve işlemi tümüyle kavramalısınız. Önerilen işlemin getirdiği risklere ve niteliğine ve finansal araçların türlerine ilişkin genel bilgi için lütfen www.globalmarkets.db.com/riskdisclosures adresini ziyaret ediniz. Burada verilen yatırım bilgileri, yorum ve görüşleri, yatırım danışmanlığı mahiyetinde değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri veya mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşterileri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı anlaşmalarına göre verilir. Bu belgede yer alan yorum ve görüşler, bunları sunan kişilerin şahsi görüşlerini yansıtmaktadır. Bu görüşler, finansal durumunuz, risk ve getiri tercihleriniz için uygun olmayabilir. Bu belgeyi, yazılı açık iznimiz olmaksızın kısmen veya tamamen dağıtamazsınız. DB, BU BELGEYE, BU BELGENİN GÜVENİLİRLİĞİNE, DOĞRULUĞUNA, TAMLIĞINA VEYA GÜNCELLEĞİNE GÜVENİLEREK HAREKET EDİLMESİ NETİCESİNDE SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ BİR ŞAHSIN MARUZ KALDIĞINIZ GELİR KAYIPLARI DA DAHİL OLMAK ÜZERE DOLAYLI, DOĞRUDAN VEYA DİĞER TÜRLÜ ZARAR VEYA HASARLARDAN DOLAYI HERHANGİ BİR SORUMLULUK KABUL ETMEMEKTEDİR. DB, Alman Bankacılık Kanunu çerçevesinde lisans sahibidir (yetkili makam: Federal Finansman Gözetim Makamı (BaFin) ve İngiltere'deki ticari faaliyetlerinde ise Finansal Hizmetler Makamı'nın (FSA) denetimi ve düzenlemesine tabidir.

Vega her zaman pozitifdir ve hem ALIM hem SATIM varantları için aynı şekilde hesaplanır. Yatırımcıların dikkat etmesi gereken nokta piyasa fiyatlarının sert düşüşlerinde varantların içsel oynaklığının büyük ihtimalle yükselecek olmasıdır. Çünkü aşağı yönlü hareketler genellikle, yukarı yönlü hareketlere oranla çok daha hızlıdır. Bundan dolayı, bir ALIM varantının dayanak varlık fiyatındaki yükseliş bazen varantın içsel oynaklığındaki azalışla dengelenir ve ALIM varantının fiyatı yükselmeyebilir. Yatırımcılar bu nedenle, her zaman tarihsel ve içsel oynaklık arasında sağlam bir ilişki olup olmadığını kontrol etmelidirler. Aynı dayanak varlık, benzer vade ve kullanım fiyatlarına sahip varantlarda, varant fiyatlarını birbirinden ayırtıran, kullanılan içsel oynaklık olmaktadır. Bu bilgiler ışığında, yatırımcılar varant seçerken, alım satım makası ve ihraççının kredibilitesi de hesaba katarak, en düşük içsel oynaklığa sahip varantı seçmelidirler.

Oynaklık "Gülümsemesi"

Piyasada çok sık karşılaşılan bir olay: Çok karda ve çok zararda varantların içsel oynaklığı, başabaş varantların içsel oynaklığından daha yüksektir. Grafikte 2.300 puan civarındaki temsili endekste görüldüğü gibi kullanım fiyatı 2.300 puan civarındayken oynaklık en düşük seviyesindedir. Grafikteki şekil bir gülümsemeye benzediği için bu olguya "oynaklık gülümsemesi" denilir.

Kaynak: Deutsche Bank

Varantlar Hakkında Bilgi İçin:

Destek hattı: +90 212 319 03 50
E-Posta: varant.turkiye@db.com
İnternet: www.varant.db.com

Deutsche Bank

